

Belastingdienst, Postbus 9001, 6800 DB ARNHEM

Horus

Horaplantsoen 14
6717 LT EDE

Port betaald PostNL

**Midden- en
kleinbedrijf**
Zakelijke belastingen
Kantoor Arnhem

Groningensingel 21
6835 EA Arnhem
Postbus 9001
6800 DB Arnhem
www.belastingdienst.nl

Betreft: Schuldhulpverlening en bewindvoering

Allereerst wil ik u mijn excuses aanbieden voor de vertraagde behandeling van uw verzoek.

Uw verzoek

Horus is de branchevereniging voor o.a. professionele bewindvoerders en schuldhulpverleners. Naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad van 14 april 2023 en het besluit van de Staatssecretaris van 19 april 2023 bestaat bij u en uw aangesloten leden met name de vraag of eventuele aanpassingen qua btw-plicht met terugwerkende kracht aangepast dienen te worden.

Wettelijke regeling en arrest Hoge Raad 14 april 2023¹

Artikel 11, lid 1, onderdeel f, van de Wet op de omzetbelasting 1968 (hierna: Wet OB '68) bepaalt dat bepaalde leveringen en diensten van sociale of culturele aard zijn vrijgesteld van omzetbelasting. Voorwaarde hierbij is dat het dient te gaan om instellingen die geen winst beogen en er niet een verstoring van concurrentieverhoudingen optreedt ten opzichte van ondernemers die winst beogen.

Vervolgens wordt in artikel 7 en Bijlage B van het Uitvoeringsbesluit Omzetbelasting geregeld welke diensten en leveringen zijn vrijgesteld. Hier wordt onder meer in genoemd: leveringen en diensten verricht door instellingen voor schuldhulpverlening² en door instellingen voor maatschappelijk werk³. Daarbij is bepaald dat instellingen niet systematisch het maken van winst mogen beogen. Maar, vervolgens is op deze laatste voorwaarde weer een uitzondering gemaakt voor instellingen die werkzaam zijn op het gebied van schuldhulpverlening en voor instellingen van maatschappelijk werk.

¹ Hoge Raad, 14 april 2023, nummer 20/02590; ECLI:NL:HR:2023:460

² Schuldhulpverlening zoals bedoeld in artikel 7 van het Uitvoeringsbesluit en post b 33 van Bijlage B.

³ Maatschappelijk werk (bewindvoering) zoals bedoeld in artikel 7 van het Uitvoeringsbesluit en post b29 van Bijlage B.

De Hoge Raad heeft in haar arresten geoordeeld dat dit laatste deel van het Uitvoeringsbesluit in strijd met de wet is en onverbindend is. In artikel 11, lid 1, onderdeel f, Wet OB '68 staat immers dat de instellingen die de vrijgestelde werkzaamheden verrichten geen winst mogen beogen. Daarnaast legt de Hoge Raad uit wat onder schuldhulpverlening en maatschappelijk werk moet worden verstaan.

Voor schuldhulpverlening wordt aangesloten bij de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening en hieronder vallen:

- het oplossen van problematische schulden;
- preventie; en
- nazorg.

Voor maatschappelijk werk wijst de Hoge Raad op de rechtspraak van het Hof van Justitie van de EU⁴. Op grond daarvan geldt de vrijstelling voor diensten die worden verricht:

- om personen in een situatie van mentale hulpbehoefte te beschermen tegen burgerlijke handelingen die schadelijk kunnen zijn voor hun eigen financiële of andere belangen; of
- de waardigheid van hun bestaan in gevaar kunnen brengen.

Hieronder vallen bijvoorbeeld diensten die als zodanig worden verricht door bewindvoerders en curatoren, en diensten die inherent zijn aan beschermingsbewind of curatele, mits de betrokken onderneming blijk geeft van duurzaam sociaal engagement. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat deze diensten zijn vrijgesteld van btw heffing mits verricht door een instelling van maatschappelijk werk. En dat brengt met zich mee dat de betrokken instelling blijk moet geven van een duurzaam sociaal engagement (de onderneming die wordt gedreven is van sociale aard).

Op grond van het arrest van de Hoge Raad zouden werkzaamheden als budgetbeheer, budgetcoaching, beschermingsbewind en schuldhulpverlening alleen onder de vrijstelling omzetbelasting vallen wanneer ze worden verricht door een instelling die geen winst beoogt en mits de onderneming blijk geeft van een duurzaam sociaal engagement laat zien. Instellingen die wel winst beogen zijn – op grond van het arrest van de Hoge Raad – uitgesloten van de vrijstelling.

Beleidsbesluit 19 april 2023⁵

Vervolgens is in het Beleidsbesluit goedgekeurd:

1. De uitzondering die is opgenomen in bijlage B van het Uitvoeringsbesluit wordt gehandhaafd voor de daarin aangewezen winstbeogende instellingen.
2. Er wordt niet teruggekomen op het verleden als voor de toepassing van de vrijstelling is gehandeld met inachtneming van het bepaalde in de aantekening inzake het winst beogen.

Gevolgen:

- Niet-winstbeogende instellingen op het gebied van schuldhulpverlening en/of bewindvoering zijn daarmee wettelijk (verplicht) vrijgesteld van btw-heffing. Dergelijke instellingen die wel winst-beogen kunnen – met een beroep op voornoemd besluit – kiezen voor een btw-vrijstelling.
- Als de werkzaamheden inzake schuldhulpverlening of maatschappelijk werk worden verricht door bijvoorbeeld eenmanszaken en besloten vennootschappen dan moet in beginsel wel omzetbelasting in rekening worden gebracht. Door het Besluit kan er echter een beroep worden gedaan op de

⁴ Zie arrest 15 april 2021, EQ,C-846/19, ECLI:EU:C:2021:277 (het arrest EQ)

⁵ Besluit van de Staatssecretaris van 19 april 2023, nr. 2023-9003

goedkeuring en kan de vrijstelling van toepassing zijn. Voor maatschappelijk werk geldt daarbij dat ook dient te worden voldaan aan het vereiste van duurzaam sociaal engagement.

Toepassing op uw verzoek

In het Besluit van 19 april 2023 is goedgekeurd dat op het verleden niet wordt teruggekomen als de betrokken ondernemer activiteiten heeft verricht zoals bedoeld in bijlage B post b29 en/of post b33.

Ondernemers, die activiteiten verrichten welke zijn aan te merken als schuldhelpverlening en/of maatschappelijk werk (zoals bedoeld in de bijlage B post b29 en/of post b33) en die geen winst beogen, zijn verplicht vrijgesteld van btw heffing. Maar op grond van het arrest zijn zij btw-plichtig ingeval wel winst wordt beoogd. Deze winst beogende ondernemers kunnen desondanks een beroep doen op het Besluit van 19 april 2023. Als deze winst beogende ondernemers een beroep doen op de goedkeuring is – met terugwerkende kracht, vanaf de datum van het Beleidsbesluit – de btw-vrijstelling van toepassing.

Tenslotte

Mochten er leden zijn die van mening zijn dat hun situatie anders of specifiek is, dan kunnen zij volgens de geldende regels altijd een verzoek om vooroverleg indienen bij hun competente inspecteur.

Heeft u nog vragen? Belt u mij dan op mijn doorkiesnummer, zie briefhoofd. U kunt ook mailen, kijk voor de voorwaarden voor het gebruik van e-mail bij 'Contact' op www.belastingdienst.nl.

Hoogachtend,

namens de inspecteur

